

Sygn. akt III AUa 410/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Michalska-Goźdź
Sędziowie:	SSA Marta Sawińska (spr.) SSA Marek Borkiewicz
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2012 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania **K. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o opłatę dodatkową

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział

w P.

od wyroku Sądu Okręgowego- Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 25 stycznia 2012 r. sygn. akt VIII U 1770/10

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 czerwca 2010 r. znak (...) zmienioną decyzją z dnia 9 grudnia 2010 r. znak (...) pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. wymierzył płatnikowi K. J. prowadzącemu działalność gospodarczą (ul.(...) P.) opłatę dodatkową w wysokości 7.460 zł.

Od decyzji powyższej płatnik odwołał się do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2012 r. zmieniono zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nie wymierza się odwołującemu opłaty dodatkowej w kwocie 7.460 zł. (punkt 1.), zasądając od pozwanego na rzecz odwołującego 1200 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2.).

U podstaw powołanego rozstrzygnięcia leżą następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

K. J. prowadzi od 1 września 2001 r. działalność gospodarczą pod nazwą „Usługi (...)” na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy w T. P. pod numerem (...). Przedmiot działalności stanowią usługi serwisowe i naprawcze samochodów pod nazwą A. C..

Decyzją z 9 października 2009 r. pozwany określił zadłużenie składkowe odwołującego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na łączną kwotę 247.691,87 zł., na którą składają się nieopłacone należności z tytułu składek na :

-ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 227.169,60 zł za okres lipiec 2007-grudzień 2007, luty-marzec 2008, czerwiec 2008-sierpień 2009 oraz koszty upomnienia w kwocie 123,20 zł

-ubezpieczenia zdrowotne w łącznej kwocie 7.082,86 zł za okres lipiec 2009-sierpień 2009

-Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej kwocie 13.439,41 zł. za okres listopad-grudzień 2007, luty-marzec 2008, czerwiec 2008, sierpień- wrzesień 2008, listopad-grudzień 2008, luty-sierpień 2009 oraz koszty upomnienia 61,60 zł.

K. J. nie odwołał się od powyższej decyzji , jest ona prawomocna.

Przed powstaniem zaległości odwołujący nie złożył wniosku o odroczenie terminu płatności.

Przeciwko odwołującemu jest prowadzone postępowanie egzekucyjne za pośrednictwem Dyrektora ZUS I Oddział w P. oraz Naczelnika I Urzędu Skarbowego w P..

Na należności z tytułu nieopłaconych składek za okres lipiec-grudzień 2007, luty-marzec 2008, czerwiec-grudzień 2008, luty 2009 oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres listopad-grudzień 2007, luty-marzec 2008, listopad-grudzień 2008, luty 2009 wierzyciel- pozwany wystawił tytuły wykonawcze nr od (...) do P- (...) i skierował je do organu egzekucyjnego – Dyrektora pozwanego, który na ich podstawie dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę odwołującego w (...) sp. z o.o.

W piśmie z 23.10.2009 r. odwołujący zwrócił się do pozwanego o zwolnienie z egzekucji zajętego prawa wskazując na możliwość zajęcia konta bankowego prowadzonego dla działalności gospodarczej w Banku (...). Odwołujący błędnie wskazał przy tym nazwę banku, winno być : bank (...) SA.

Postanowieniem z 10 listopada 2009 r. dyrektor pozwanego odmówił zwolnienia z egzekucji zajętego wynagrodzenia za pracę, uchylono to postanowienie wydanym 31.12.2009 r. postanowieniem Dyrektora Izby Skarbowej w P.. Postanowieniem z 30.11.2010 r. organ egzekucyjny umorzył prowadzone postępowanie. W dniu 12.11.2009 r. pozwany wystawił tytuły wykonawcze nr (...) do (...) dotyczące należności na FUS za okres od lipca do września 2007, na podstawie których dyrektor pozwanego skierował do Banku (...) S.A. zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego. Całość należności w łącznej kwocie 18.734,60 zł objęta egzekucją została spłacona wraz z należnymi odsetkami przez dłużnika zajętej wierzytelności.

W dniu 12 listopada 2009 r. do banku (...) SA prowadzącego powołany wyżej rachunek odwołującego skierowano zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego na tytuły od (...) do (...) wystawione na zaległości z tytułu składek na FUS za okres październik-grudzień 2007, luty-marzec 2008, czerwiec-grudzień 2008, luty-sierpień 2009; na ubezpieczenia zdrowotne za okres lipiec-sierpień 2009; FP i FGŚP za okres listopad-grudzień 2007, luty-marzec 2008, listopad-grudzień 2008, luty-sierpień 2009. Na podstawie tych zajęć nie wyegzekwowano żadnych kwot.

Dopiero w dniu 3 lutego 2010 r. tytuły wykonawcze od (...) do (...) zostały przekazane do Naczelnika I Urzędu Skarbowego, który prowadzi egzekucję w związku ze zbiegiem egzekucji administracyjnych – do rachunku bankowego w (...) SA.

Pismem z dnia 11 lutego 2010 r. Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto zawiadomił odwołującego o wpisaniu w księdze wieczystej hipoteki przymusowej kaucyjnej na rzecz pozwanego w wysokości 232134,18 zł na zabezpieczenie nieopłaconych składek ZUS na udziale odwołującego w nieruchomości gruntowej.

Na datę wydania zaskarżonej decyzji odwołujący posiadał zadłużenie składkowe, którego przyczyną był brak płynności finansowej.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne.

Sąd oparł się na dokumentach zawartych w aktach sprawy, aktach pozwanego, zeznaniach odwołującego oraz częściowo na zeznaniach świadka G. B..

Dokumenty uznano za wiarygodne, podobnie jak zeznania płatnika. Co do zeznań świadka sąd nie podzielił prezentowanych poglądów co do wielkości zadłużenia składkowego odwołującego albowiem odstąpiono od ustalania wielkości zadłużenia odwołującego względem pozwanego.

Sąd Okręgowy przywołał treść art.24 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 205 poz.1585 ze zm.), zgodnie z którym w razie nieopłacenia składek lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości ZUS może wymierzyć płatnikowi składek dodatkową opłatę do wysokości 100% nie opłaconych składek. Zgodnie z treścią art.32 cytowanej ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie wymierzania dodatkowej opłaty stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Sąd wskazywał, iż odstąpił od ustalenia czy organ rentowy prawidłowo określił w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji okresy oraz wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu nieopłaconych składek na FUS, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP z uwagi na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2010 r. sygn. P 29/09 (OTK-A 2010/9/104 Dz.U. R.P. 2010/225/1474).

W wyroku tym stwierdzono, że:

1. Art. 218 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.) oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668) przez to, że dopuszczają wobec tej samej osoby fizycznej, za ten sam czyn, odpowiedzialność za przestępstwo i dodatkową opłatę, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, są niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364) oraz z art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167).

2. Art. 98 ust. 1 pkt 1 i art. 98 ust. 2 w związku z art. 98 ust. 1 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez to, że dopuszczają wobec tej samej osoby fizycznej, za ten sam czyn, odpowiedzialność za wykroczenie i dodatkową opłatę, o której mowa w art. 24 ust. 1 tej ustawy, są niezgodne z art. 2 Konstytucji, z art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

Przepisy wymienione w części I tracą moc obowiązującą z upływem 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

OTK-A 2010/9/104, Dz.U.2010/225/1474

Sąd podkreślał, że co prawda Trybunał Konstytucyjny na podstawie art.190 ust.3 Konstytucji RP orzekł o odroczeniu utraty mocy obowiązującej w/w przepisów na okres 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, to jednak nie oznacza to, że przepis uznany za niekonstytucyjny musi być stosowany do daty wskazanej przez Trybunał. Przepis taki ma charakter niezgodnego z ustawą zasadniczą od daty wydania orzeczenia.

Sąd uznał więc, że wymierzenie odwołującemu opłaty dodatkowej było niezasadne. Decyzję oparto bowiem na przepisie uznanym za niezgodny z ustawą zasadniczą.

W odniesieniu do zarzutu odwołującego, że jego zadłużenie składkowe jest w wysokości niższej niż wskazana w decyzji sąd stwierdził, że odwołujący może wystąpić z wnioskiem do pozwanego o ustalenie wysokości zaległych składek na poszczególne tytuły. Z uwagi na możliwość ustalenia wysokości zadłużenia odwołującego w innym postępowaniu sąd odstąpił od ustalania powyższej kwestii.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art.98 par.1 k.p.c. oraz par.6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez SP kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002/163/1439 ze zm.).

Apelację od powołanego orzeczenia wywiódł pozwany organ rentowy, domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania, ewentualnie- uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy zasądzeniu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zarzuty apelacji objęły:

-naruszenie art.227 k.p.c. polegające na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy tj. czy w sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 18.11.2010 r. P 29/09 a wskutek tego naruszenie prawa materialnego to jest art.24 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną interpretację i nie z, a w konsekwencji nie wymierzenie odwołującemu opłaty dodatkowej.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia apelujący naprowadzał, że Trybunał Konstytucyjny odroczył utratę mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów na okres 18 miesięcy od dnia promulgacji wyroku „aby zapobiec powstaniu stanu prawnego, w którym naruszenie przez płatnika będącego osobą fizyczną obowiązku należytego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub innych składek pobieranych przez ZUS nie byłoby zagrożone jakąkolwiek sankcją”, i dalej :”rzetelne opłacania składek leży zarówno w interesie ZUS jak i ubezpieczonego a także w interesie publicznym, gdyż brak pochodzących ze składek środków na finansowanie świadczeń ubezpieczeniowych musiałby być rekompensowany przez środki budżetu państwa”. Ponadto – wobec odwołującego nie toczyło się żadne postępowanie w trybie art.98 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wobec czego nie zachodziła sytuacja podwójnej sankcji za uchylenie się od obowiązku regulowania składek na ubezpieczenie społeczne.

Odwołujący K. J. wniósł o oddalenie apelacji pozwanego organu rentowego oraz zasądzenie kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesiona apelacja prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Na wstępie Sąd II instancji wskazuje, że akceptuje ustalenia faktyczne poczynione na etapie postępowania pierwszo instancyjnego co czyni zbędnym ponowne ich w tym miejscu przywoływanie. Sąd to jednak ustalenia cząstkowe a

tu z uwagi na oparcie orzeczenie Sądu I instancji wyłącznie na stwierdzeniu niekonstytucyjności przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Apelacyjny odnosząc się do zarzutów apelacji uznaje je za usprawiedliwione.

Trybunał Konstytucyjny, co słusznie przywołuje skarżący, celowo odroczył utratę mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów na okres 18 miesięcy od dnia promulgacji wyroku „aby zapobiec powstaniu stanu prawnego, w którym naruszenie przez płatnika będącego osobą fizyczną obowiązku należytego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub innych składek pobieranych przez ZUS nie byłoby zagrożone jakąkolwiek sankcją”. Wskazywał stanowczo, że „rzetelne opłacanie składek leży zarówno w interesie ZUS jak i ubezpieczonego a także w interesie publicznym, gdyż brak pochodzących ze składek środków na finansowanie świadczeń ubezpieczeniowych musiałby być rekompensowany przez środki budżetu państwa”. Zasadne jest także twierdzenie apelującego, iż wobec odwołującego nie toczyło się żadne postępowanie w trybie art.98 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wobec czego nie zachodziła sytuacja podwójnej sankcji za uchylanie się od obowiązku regulowania składek na ubezpieczenie społeczne.

Leży niewątpliwie w gestii niezawisłego sądu – jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia – odstąpienie od stosowania przepisu uznanego za niezgodny z ustawą zasadniczą jeszcze w okresie odroczenia, jednak w tej konkretnej sytuacji mając na względzie stanowisko samego Trybunału Konstytucyjnego przywołane wyżej – uznać to działanie należy za niezasadne. Powoływany w pisemnym uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2007 r. III PK 96/06 dotyczył diametralnie innej sytuacji a mianowicie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 września 2006 r., SK 14/05 (OTK-A nr 8, poz. 97) stwierdzającego, że art. 442 § 1 zdanie drugie k.c. przez to, że pozbawia pokrzywdzonego dochodzenia odszkodowania za szkodę na osobie, która ujawniła się po upływie lat dziesięciu od wystąpienia zdarzenia wyrządzającego szkodę, jest niezgodny z art. 2 i art. 77 ust. 1 Konstytucji, przy czym tracił on moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2007 r. Sąd Najwyższy uznał, iż brak powodów by w sytuacji możliwości zapewnienia ochrony praw powódki zasadne było oczekiwanie na wyznaczoną datę utraty mocy obowiązującej przepisu.

Sąd Apelacyjny wskazuje nadto, że orzekając w sprawie podlega rygorom art.316 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Stan rzeczy brany pod uwagę przez sąd przy wydaniu wyroku obejmuje podstawę faktyczną i podstawę prawną wyroku (wyroki SN: z dnia 13 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113, z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, Lex nr 192012). W obowiązującym systemie apelacyjnym zasada aktualności orzeczenia sądowego ma zastosowanie do sądów obu instancji, gdyż instancja odwoławcza jest tu przede wszystkim sądem merytorycznym, a nie tylko kontrolnym (wyrok SN z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, Lex, nr 192012).

Mając powyższe na względzie Sąd II instancji wskazuje, że na dzień orzekania przez sąd II instancji obowiązywało już nowe brzmienie art.24 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z jego brzmieniem wprowadzonym ustawą z dnia 10 maja 2012 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w art. 24 po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1d w brzmieniu:

1a. W razie nieopłacenia składek lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości Zakład może wymierzyć płatnikowi składek dodatkową opłatę do wysokości 100% nieopłaconych składek. Od decyzji w sprawie wymierzenia dodatkowej opłaty przysługuje odwołanie do sądu według zasad określonych w art. 83.

1b. W stosunku do płatnika składek będącego osobą fizyczną, skazanego prawomocnym wyrokiem za nieopłacenie składek lub opłacenie ich w zaniżonej wysokości, dodatkowej opłaty za ten sam czyn nie wymierza się.

1c. W razie wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie dotyczące nieopłacenia składek lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości postępowania o wymierzenie dodatkowej opłaty płatnikowi składek będącemu

osobą fizyczną za ten sam czyn nie wszczyna się, a wszczęte zawieszają się do dnia zakończenia postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie.

1d. W razie prawomocnego skazania płatnika będącego osobą fizyczną za przestępstwo lub wykroczenie polegające na nieopłaceniu składek lub opłaceniu ich w zaniżonej wysokości:

1) wszczęte postępowanie o wymierzenie dodatkowej opłaty za ten sam czyn umarza się z urzędu;

2) decyzję o wymierzeniu dodatkowej opłaty za ten sam czyn uchyla się z urzędu, a pobraną opłatę zwraca się, niezwłocznie wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego od dnia pobrania dodatkowej opłaty."

Takie brzmienie przepisu nakazuje uznać za aktualne wskazania dotyczące zakresu postępowania sądowego w sprawie odwołania od decyzji nakładającej opłatę dodatkową zawarte w dotychczasowym orzecznictwie .

Powyższe wymusza zaś konieczność uchylecia wyroku w związku z nierozpoznanie istoty sprawy poprzez uznanie przesłanki tamującej – niekonstytucyjności przepisu stanowiącego podstawę decyzji.

Celem wymierzenia dodatkowej opłaty jest niewątpliwie określone przymuszenie, zdyscyplinowanie płatnika do prawidłowego wywiązywania się z obowiązku płacenia składek. Taki obowiązek ciąży na nim z mocy ustawy systemowej.

Z uznania takiego ratio legis art. 24 ustawy systemowej wynika, że decyzja w sprawie wymierzania opłaty dodatkowej musi być uzależniona od ustalenia przyczyn niewywiązywania się przez płatnika z obowiązku opłacania składek. Jeżeli składki nie zostały przez płatnika właściwie opłacone z przyczyn nie zawinionych, niezależnych od niego, to wymierzenie opłaty dodatkowej uznać należy za bezzasadne . Nie występuje przecież w takiej sytuacji w ogóle potrzeba jego dyscyplinowania, a dodatkowe zobowiązanie utrudni mu tylko wywiązanie się z obowiązku składkowego.

Tak też opłata dodatkowa jest postrzegana w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. W szczególności w wyroku z 20 maja 2004 r., w sprawie o sygn. akt II UK 403/03 (OSNP nr 3/2005, poz. 44), Sąd Najwyższy stwierdził: "(...) funkcją dodatkowej opłaty jest zdyscyplinowanie płatników składek na ubezpieczenia społeczne do wykonania (opłacania składek) i to należytego wykonania (terminowego ich opłacenia w należytej wysokości) ciężącego na nich obowiązku. (...) Opłata dodatkowa stanowi natomiast sui generis sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku opłacania składek. Jej zastosowanie ma sens wówczas, gdy - przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności - można przewidywać (...), że spełni ona lub może spełnić założony, dyscyplinujący, cel. To zaś zależy przede wszystkim od przyczyn nieopłacenia składek lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości. (...) Inaczej powinien być traktowany płatnik, który opóźnia się z wykonaniem obowiązku opłacania składek pomimo dobrej kondycji ekonomicznej; inaczej taki, który boryka się z trudnościami finansowymi. Przy stosowaniu opłaty dodatkowej powinien być wzięty pod uwagę także dotychczasowy stosunek płatnika do obowiązku opłacania składek. Utrwalony bądź incydentalny charakter opóźnienia to tylko jeden z obiektywnych elementów ważnych dla ustaleń w tym zakresie. Dotychczasowy stosunek do spełniania obowiązku to bowiem także wykazanie zainteresowania jego należytych wykonaniem. O zastosowaniu dodatkowej opłaty powinny decydować okoliczności każdego indywidualnego przypadku, zwłaszcza te, które wskazują na winę płatnika w nieopłaceniu składek lub ich opłaceniu w zaniżonej wysokości lub jej brak. Wydanie przez organ rentowy decyzji w sprawie wymierzenia opłaty dodatkowej na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy systemowej wymaga ustalenia winy płatnika składek" (zob. także wyrok SN z 18 stycznia 2008 r., sygn. akt II UK 98/07, OSNP nr 5-6/2009, poz. 73, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 8 września 2004 r., sygn. akt III AUa 570/03; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 22 sierpnia 2006 r., sygn. akt III AUa 1745/05; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 czerwca 2004 r., sygn. akt III AUa 1422/03, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2005, nr 7-8, poz. 89).

Rzecz Sądu I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie zatem ustalenie (przy zobowiązaniu do złożenia stosownych wniosków dowodowych) przyczyn powstania zaległości składkowych stanowiących podstawę wydania zaskarżonej decyzji. Sporna była – na co wskazywał Sąd I instancji – suma tych zaległości na datę wydania decyzji.

Odwołujący powoływał tu fakt „braku płynności finansowej”, okoliczności tej jednak w żaden sposób nie wyjaśnił. Niezbędne staje się także wyjaśnienie, z jakich środków następowały określone wpłaty na poczet zaległości, nierzadko – w wysokich kwotach. Płatnik winien wyjaśnić, czy sporadyczne, wysokie wpłaty wynikały z wpływów z prowadzonej działalności gospodarczej a co za tym idzie czy a contrario - dalsze niedopłaty bieżące związane były z brakiem takich regularnych wpływów, bądź zachwianiem płynności z uwagi np. na nierzetelne wywiązywanie się kontrahentów firmy czy też nie miały miejsca takie zdarzenia. Odwołujący winien nadto wyjaśnić na czym opiera tezę, iż wcześniejsze skierowanie egzekucji do rachunku bankowego dla prowadzonej działalności gospodarczej pozwoliłoby na zaspokojenie wierzyciela w znacznie wcześniejszym terminie skoro ostatecznie – jak wynika z ustaleń sądu – z tego zajęcia nie uzyskano żadnego zaspokojenia.

Zbadania wymaga także kondycja finansowa płatnika (dowód ten obciąża odwołującego) w aspekcie przeznaczania posiadanych środków pieniężnych (w jakim rozmiarze) na własne cele (jakiego rodzaju i o jakim znaczeniu dla działalności przedsiębiorstwa jako miejsca pracy ewentualnie zatrudnionych w nim ubezpieczonych pracowników), oraz możliwości płatniczych w dacie wydania decyzji wymierzającej dodatkową opłatę .

Mając na względzie całość zaprezentowanej argumentacji orzeczono jak w sentencji w oparciu o treść art.386 par.4 k.p.c.